

Förslag på delmål samt en struktur för uppföljning inför en nationell handikappolitisk strategi för åren 2011 – 2016

1 Bakgrund

1.1 Uppdraget

I regeringsbeslut 2010-05-27 (S2010/4319/ST) har Kulturrådet i egenskap av sektorsansvarig myndighet fått i uppdrag att ta fram förslag på delmål samt en struktur för uppföljning inför en nationell handikappolitisk strategi för åren 2011–2016. De övergripande handikappolitiska målen och de inriktningsmål som regeringen beslutat om, ska – tillsammans med de förslag till delmål och förslag på uppföljningsstruktur som ansvarsmyndigheterna nu fått i uppdrag att ta fram – ligga till grund för en nationell strategi som sträcker sig fem år framåt i tiden.

Det arbete som bedrivits samt de resultat som framkommit ska rapporteras årligen, dock senast den 31 mars varje år, inför budgetpropositionen samt i form av en sammanfattande fördjupad resultatrapportering för hela femårsperioden.

I genomförandet av uppdraget ska Kulturrådet samråda med berörda departement och vid behov även involvera och samråda med övriga aktörer, myndigheter och handikapporganisationer.

En utgångspunkt för delmålen är ansvars- och finansieringsprincipen. Den innebär att kostnaderna för att undanröja hinder och skapa tillgänglighet ska finansieras inom ramen för den ordinarie verksamheten. Av inriktningsmålet för kulturområdet framgår att funktionshinderperspektivet ska vara integrerat i den ordinarie bidragsgivningen.

Kulturrådet har i detta ärende samrått med Myndigheten för handikappolitisk samordning (HANDISAM), Riksantikvarieämbetet och Svenska Filminstitutet. Kulturrådet har under hand haft kontakter med Kulturdepartementet.

1.2 Grunder för den kommande handikappolitiken

Till grund för den kommande handikappolitiken ligger de befintliga övergripande handikappolitiska målen och de inriktningsmål regeringen fastställt på ett antal prioriterade områden som ett förtydligande av de övergripande handikappolitiska målen (bilaga till regeringsbeslut 2010-05-27, S2010/4319/ST nr III:5) samt FN:s konvention om rättigheter för personer med funktionsnedsättning.

1.3 Inriktningsmålen för handikappolitiken

För ett strukturerat och effektivt genomförande av handikappolitiken avser regeringen att utforma en strategi för detta, som sträcker sig fem år framåt i tiden. Strategin ska bestå av uppföljningsbara delmål, en plan för uppföljning samt satsningar som avser omfatta de uppsatta målen.

Regeringen har som ett förtydligande av de övergripande handikappolitiska målen fastställt *inriktningsmål* på ett antal prioriterade områden (S2010/4319/ST). Dessa områden är

- ökad fysisk tillgänglighet,
- IT-politiken,
- socialpolitiken,
- utbildningspolitiken,
- kultur, media och idrott,
- arbetsmarknadspolitik,
- rättsväsendet,
- transportpolitiken och
- folkhälsopolitiken.

1.4 Inriktningsmålet för kultur, medier och idrott

Det av regeringen fastställda inriktningsmålet som rör kulturområdet lyder:

Möjligheten för personer med funktionsnedsättning att delta i kultur- och idrottslivet ska förbättras.

Funktionshinderperspektivet ska vara integrerat i den ordinarie bidragsgivningen inom kulturområdet och idrottsområdet.

Medietjänster och film ska i högre utsträckning utformas på ett sätt som gör dem tillgängliga för personer med funktionsnedsättning.

För att uppnå de *kulturpolitiska målen* ska kulturpolitiken främja allas möjligheter till kulturupplevelser, bildning och till att utveckla sina skapande förmågor samt främja ett levande kulturarv som bevaras, används och utvecklas. Dessa mål bör förtydligas utifrån ett funktionshinderperspektiv.

I det mediepolitiska målet ingår att stödja massmediernas tillgänglighet. Den tekniska utvecklingen innebär, tillsammans med de initiativ regeringen har tagit, förbättrade förutsättningar att uppnå en ökad tillgänglighet till både film och medier.

2 Utgångspunkter

2.1 Ny modell för stöd till regional kulturverksamhet

Från och med 2011 gäller en ny modell för statens stöd till regional kulturverksamhet. De beslut som Kulturrådet fattar om medelstilleddning till respektive län bygger på de kulturplaner som tas fram av respektive landsting i samverkan med länets kommuner och i samråd med kulturskaparna och det civila samhället. Många regioner har strategiska dokument som beskriver planerade initiativ för utveckling av kulturverksamheten. Till modellen hör också ett samverkansråd bestående av Statens kulturråd, Riksarkivet, Riksantikvarieämbetet, Svenska Filminstitutet, Riksteatern, Nämnden för hemslöjdsfrågor, Kungl. Biblioteket och Konstnärsnämnden. Samverkansrådet ska främja en statlig helhetssyn och vara ett forum för information och avstämning i samband med de länsvisa dialogerna kring kulturplanerna. Det nya statliga bidraget för regional kulturverksamhet ska syfta till att säkerställa ett varierat regionalt kulturutbud, som präglas av mångfald och kvalitet och är tillgängligt för alla. Särskild vikt bör läggas vid att landstingen i hanteringen av statliga medel betonar vikten av tillgänglighet för personer med funktionsnedsättning, insatser för barn och unga, jämställdhet och mångfald i kulturutbudet. Den nya modellen ska vara helt genomförd 2015.

2.2 Handikappolitiken

Arbetet mot de handikappolitiska målen ska inriktas på att riva hinder för tillgänglighet och delaktighet i vardagen för människor med funktionsnedsättning. En bred samverkan mellan olika delar av samhället är central för att skapa förutsättningar för delaktighet och jämlikhet för människor med funktionsnedsättning.

Handikappolitiken är tvärsektoriell och genomförs inom samtliga samhällssektorer. De övergripande mål som presenterades i den nationella handlingsplanen ligger fast:

- en samhällsgemenskap med mångfald som grund,
- att samhället utformas så att människor med funktionsnedsättning i alla åldrar blir fullt delaktiga i samhällslivet,
- jämlikhet i levnadsvillkor för flickor och pojkar, kvinnor och män med funktionsnedsättning.

Det handikappolitiska arbetet innebär att:

- identifiera och undanröja hinder för full delaktighet i samhället för människor med funktionsnedsättning,
- förebygga och bekämpa diskriminering mot personer med funktionsnedsättning och
- ge barn, ungdomar och vuxna med funktionsnedsättning förutsättningar för självständighet och självbestämmande.

Arbetet framåt ska präglas av att förbättra tillgängligheten och användbarheten i människors vardag.¹

2.3 FN:s konvention om rättigheter för personer med funktionsnedsättning

Arbetet framåt ska ha FN:s konvention om mänskliga rättigheter som grund. För kulturområdet finns en särskild artikel (artikel 30 Deltagande i kulturliv, rekreation, fritidsverksamhet och idrott).

Den s.k. *Hallundadeklarationen*² som överlämnades till de nordiska kulturministrarna i anslutning till kulturministermötet i Stockholm i maj 2008, uppmanar Nordens alla verksamma inom scenkonstområdet att, i enlighet med FN:s konvention om rättigheter för personer med funktionsnedsättning, skynda på arbetet med att göra scenkonsten tillgänglig för alla.

2.4 Bristande tillgänglighet som diskriminering

I en promemoria, *Bortom fagert tal – om bristande tillgänglighet som diskriminering* (Ds 2010:20), har föreslagits att det i diskrimineringslagen (2008:567) ska införas en ny bestämmelse om förbud mot diskriminering i form av bristande tillgänglighet för personer med funktionsnedsättning.

¹ Regeringsbeslut 2010-05-27 (S2010/431/ST nr III:5), dnr KUR 2010/3276.

² Deklarationen antogs under den nordiska konferensen om tillgänglighet till scenkonsten för personer med funktionsnedsättning som arrangerades av Kulturrådet och Riksteatern våren 2008.

2.5 En samhällsgemenskap med mångfald som grund – generella lösningar i stället för särlösningar

Ett samhälle utifrån en mångfald av behov, leder mot full delaktighet i samhället för personer med funktionsnedsättning. Inom ramen för handikappolitiken ska stödinsatser och individuella lösningar erbjudas som ett komplement för den som behöver. Samhället ska utformas så att personer med funktionsnedsättning ges förutsättningar att leva självständigt och göra egna val.

”Design för alla” (universell utformning) är

- en vision om att hela samhället ska fungera för alla människor, där inga särlösningar behövs för vissa grupper,
- ett förhållningssätt och en arbetsprocess som utgår från alla tänkbara användare,
- att se till människors skilda behov i livet, inte fokusera på särlösningar för vissa grupper,
- att ge ökade valmöjligheter,
- en kreativ utmaning för planerare, designers, arkitekter, beslutsfattare,
- en bra affär för alla, också för samhälle och näringsliv.

3 Ett kulturliv tillgängligt för alla

Tillgängligheten till kulturlivet påverkas av olika faktorer:

- Att pedagogik, bemötande och teknik (syntolkning, textning och andra hjälpmedel) fungerar tillsammans med de konstnärliga uttryckssätten.
- Möjligheten att ta sig till, in i och inom de aktuella lokalerna (som publik/besökare, utövande konstnär, som anställd i verksamheten).
- Möjligheterna till utbildning inom olika konst- eller kulturområden.

3.1 Kultursektorns lokaler

I bygglagstiftningen ställs krav på tillgänglighet vid nybyggnad, tillbyggnad och vid ändring av byggnad. Enligt plan- och bygglagens regler har fastighetens ägare skyldighet att löpande undanröja s.k. enkelt avhjälpna hinder. I kulturhistoriskt värdefulla miljöer kan möjligheter till omfattande ombyggnader vara begränsade, men detta får inte innebära att man avstår från att göra bygganden tillgängliga. Det finns många exempel som visar att det är möjligt att tillvarata kulturhistoriska och arkitektoniska värden i en befintlig byggnad samtidigt som den görs tillgänglig.

3.2 Information

För att informationen ska vara tillgänglig för alla bör tryckt information kunna fås i olika format och versioner, s.k. alternativa format (t.ex. punktskrift, teckenspråk, tillgänglig PDF). Webbplatser och e-tjänster utformas så att de kan nyttjas av alla tänkbara användare, oavsett funktionsförmåga.

3.3 Funktionshinderperspektivet i planering, beslut och processer

För att en verksamhet ska bli tillgänglig måste funktionshinderperspektivet finnas med i all planering och i alla beslut och processer. Utbildning i tillgänglighetsfrågor bör vara en del av verksamheten och samordnas med arbetsmiljöarbetet.

4 Kulturrådets ansvar för frågor om tillgänglighet till kulturlivet

I Kulturrådets uppgifter ingår handläggning av ärenden om statliga bidrag för kulturell verksamhet och om andra statliga åtgärder som rör teater, dans, musik, konst, museer, utställningar, litteratur, folkbibliotek, folkbildning och folkrörelser i den utsträckning det inte är en uppgift för någon annan myndighet.

Kulturrådet har enligt förordning (2007:1186) med instruktion för Statens kulturråd ett samlat ansvar, *sektorsansvar*, för handikappfrågor med anknytning till myndighetens ansvarsområde. Kulturrådet ska inom ramen för detta ansvar vara samlade, stödande och pådrivande i förhållande till övriga berörda parter.

Kulturrådet ska enligt sitt uppdrag som sektorsansvarig myndighet för tillgängligheten till kulturlivet för personer med funktionsnedsättning, ge förutsättningar för ett kulturliv som är planerat och utformat så att det är tillgängligt för så många människor som möjligt utan särskilda anpassningsåtgärder (universell utformning/design för alla). Särskilda stödinsatser och individuella lösningar ska erbjudas som ett komplement för den som behöver.

5 Inriktningsmål inom Kulturrådets ansvarsområde

Regeringen har beslutat³ att arbetet mot de *handikappolitiska målen* ska förändras och bli mer effektivt. Arbetet ska inriktas mot att riva hinder för tillgänglighet och delaktighet i vardagen för personer med funktionsnedsättning.

Enligt de *kulturpolitiska målen* ska kulturpolitiken ge alla möjlighet att delta i kulturlivet. Konstnärlig kvalitet, kreativitet och mångfald ska präglade samhällets utveckling.

För personer med funktionsnedsättning påverkas tillgängligheten till kulturlivet av möjligheterna att tillgodogöra sig innehållet i kulturutbudet, att ta sig till, in i och inom de aktuella lokalerna, möjligheterna till utbildning inom konst- och kulturområdet och att kunna utöva eget konstnärskap.

För kulturområdet m.m. har regeringen fastställt ett särskilt inriktningsmål:

*Inriktningsmålet för kultur, medier och idrott*⁴

- Möjligheten för personer med funktionsnedsättning att delta i kultur- och idrottslivet ska förbättras.
- Funktionshinderperspektivet ska vara integrerat i den ordinarie bidragsgivningen inom kulturområdet och idrottsområdet.
- Medietjänster och film ska i högre utsträckning utformas på ett sätt som gör dem tillgängliga för personer med funktionsnedsättning.

Med utgångspunkt i de av regeringen fastställda inriktningsmålen, de övergripande målen för handikappolitiken och FN:s konvention om rättigheter för personer med funktionsnedsättning, föreslår Kulturrådet i det följande sex delmål för sitt ansvarsområde.

6 Förslag till delmål

Kulturrådet föreslår sammanlagt sex delmål. Av dessa hör samtliga delmål till inriktningsmålet ”möjligheten för personer med funktionsnedsättning att delta i kulturlivet ska förbättras”. När det gäller inriktningsmålet ”funktionshinderperspektivet ska vara integrerat i den ordinarie

³ Bilaga till regeringsbeslut 2010-05-27 (S2010/431/ST nr III:5), dnr KUR 2010/3276

⁴ Regeringsbeslut 2010-05-27 (S2010/431/ST nr III:5), dnr KUR 2010/3276

bidragsgivningen inom kulturområdet” har Kulturrådet fr.o.m. 2010 integrerat funktionshinderperspektivet i sin ordinarie bidragsgivning. I ansökningsblanketter och i återrapporteringen av bidrag ingår uppgifter om tillgängligheten för personer med funktionsnedsättningar.⁵

6.1 Förslag till delmål till inriktningsmålet: Möjligheten för personer med funktionsnedsättning att delta i kultur- och idrottslivet ska förbättras.

För personer med funktionsnedsättning – det kan röra sig om rörelsehinder, nedsatt syn eller hörsel, funktionsnedsättning till följd av psykiska besvär eller läs- och skrivsvårigheter – påverkas tillgängligheten till kulturlivet av möjligheterna att tillgodogöra sig innehållet i kulturutbudet, att ta sig till, in i och inom de aktuella lokalerna, möjligheterna till utbildning inom konst- och kulturområdet och att kunna utöva eget konstnärskap.

Kulturrådet genomförde 2009 en enkät riktad till 147 olika institutioner (läns museer, länsteatrar, länsmusiken), fria grupper och arrangerande föreningar i syfte att undersöka tillgängligheten. Förslagen till delmål 1–4 tar sin utgångspunkt i de lämnade enkätsvaren.

6.1.1 Fler upprättade/reviderade handlingsplaner för ökad tillgänglighet (delmål 1)

Bakgrund

En av tre institutioner uppgav i Kulturrådets enkät 2009 att de inte hade någon handlingsplan för ökad tillgänglighet. Skriftliga måldokument, handlingsprogram eller annat som rör personer med funktionsnedsättning och kultur är viktiga dokument för att synliggöra arbetet med ökad tillgänglighet. Det finns en tendens som visar att upprättandet av en handlingsplan medför att arbetet med ökad tillgänglighet påbörjas och genomförs.

⁵ I blanketten frågas efter vilket datum handlingsplanen för tillgänglighet reviderades. Med kryssfrågor besvaras om de publika delarna är fysiskt anpassade, om teleslingor, textning, syn- och/eller teckentolkning finns, om webbplatsen anpassats, huruvida utbildning om tillgänglighet och bemötande genomförts och om tillgänglighet prioriteras i ledning/organisation. Vidare ska en beskrivning lämnas av insatserna med avseende på verksamhet, organisation och publik. Utrymme ges också för övriga kommentarer.

Förslag till delmål 1: Samtliga kulturinstitutioner inom teater-, dans-, musik-, litteratur-, biblioteks-, musei- och utställningsområdena som får statsbidrag ska ha en handlingsplan för ökad tillgänglighet⁶ senast 2013.

Tid för genomförande:

2011 – Inventering av förekomsten av handlingsplaner. Inventeringen görs via ansökningshandlingar och återrapporteringar, kompletterad med enkät vid behov.

2012 – Riktade insatser till institutioner som saknar handlingsplan.

Uppföljning:

Sammanställning och analys av bidragsansökningar och redogörelser⁷. Vid behov genomförs riktade enkätundersökningar. Avrapporteras årligen till regeringen.

6.1.2 *Ökad fysisk tillgänglighet (delmål 2)*

Bakgrund

Det ska vara möjligt att ta sig till, in i och röra sig inom de aktuella lokalerna – som publik, utövande konstnär eller som anställd i verksamheten i övrigt.

Den fysiska tillgängligheten för personer med funktionsnedsättning ska förbättras, bl.a. genom att enkelt avhjälpna hinder undanröjs⁸.

⁶ Ökad tillgänglighet för personer med rörelsehinder, nedsatt syn eller hörsel, funktionsnedsättning till följd av psykiska besvär eller läs- och skrivsvårigheter m.m.

⁷ I blanketterna frågas efter vilket datum handlingsplanen för tillgänglighet reviderades. Med kryssfrågor besvaras om de publika delarna är fysiskt anpassade, om teleslingor, textning, syn- och/eller teckentolkning finns, om webbplatsen anpassats, huruvida utbildning om tillgänglighet och bemötande genomförts och om tillgänglighet prioriteras i ledning/organisation. Vidare ska en beskrivning lämnas av insatserna med avseende på verksamhet, organisation och publik. Utrymme ges också för övriga kommentarer.

⁸ Kravet på undanröjande av enkelt avhjälpna hinder finns i 17 kap. 21a § i plan- och bygglagen (PBL). Enkelt avhjälpna hinder ska undanröjas i befintliga byggnader som innehåller lokaler dit allmänheten har tillträde samt på befintliga allmänna platser. Lokaler dit allmänheten har tillträde är sådana lokaler som riktar sig till, och används av, allmänheten (publika lokaler). Det kan röra sig om exempelvis bibliotek, teatrar, museer och biografier. De hinder som ska undanröjas är de som anses "enkelt avhjälpna". Med det menas att de ska vara rimliga att avhjälpa med hänsyn till nyttan av åtgärden och förutsättningarna på platsen. Det ska även göras en bedömning av de ekonomiska konsekvenserna, som inte får bli orimligt betungande. Ansvaret för att åtgärda hindren vilar på fastighetsägaren.

Ca 50 procent av de tillfrågade institutionerna har lokaler som inte är anpassade så att personer som använder rullstol på egen hand kan använda de publika delarna av lokalerna (entré, salong, toalett).

Förslag till delmål 2: Samtliga kulturinstitutioner inom teater-, dans-, musik-, litteratur-, biblioteks-, musei- och utställningsområdena som får statsbidrag ska ha åtgärdat enkelt avhjälpna hinder senast 2016. Detta gäller även fria grupper m.fl. i den omfattning det kan anses skäligt.

Tid för genomförande:

2011 – Kartläggning av den fysiska tillgängligheten bland kulturinstitutionerna och fria grupper m.fl. Inventeringen görs via ansökningshandlingar och återrapporteringar, vid behov kompletterad med enkät.

2012–2015 – Årliga riktade insatser till kulturinstitutioner och fria grupper som inte kunnat åtgärda lätt avhjälpna hinder.

Uppföljning:

Sammanställning och analys av bidragsansökningar och redogörelser. Vid behov genomförs riktade enkätundersökningar. Avrapporteras årligen till regeringen.

6.1.3 Ökad tillgänglighet till information (delmål 3)

Bakgrund

För att informationen ska vara tillgänglig för alla bör tryckt information kunna fås i olika format och versioner, s.k. alternativa format (t.ex. punktskrift, teckenspråk, tillgänglig PDF). Webbplatser och e-tjänster utformas så att de kan nyttjas av alla tänkbara användare, oavsett funktionsförmåga.

Drygt en tredjedel av de som svarade på Kulturrådets enkät 2009 hade på något sätt anpassat sin hemsida så att den blivit mer tillgänglig för personer med funktionsnedsättning.

Förslag till delmål 3: Samtliga kulturinstitutioner inom teater-, dans-, musik-, litteratur-, biblioteks-, musei- och utställningsområdena som får statsbidrag ska ha webbplatser och e-tjänster som är utformade så att de kan nyttjas av alla tänkbara användare, oavsett funktionsförmåga, senast 2016. Detta gäller även fria grupper m.fl. i den omfattning det kan anses skäligt.

Tid för genomförande:

2011 – Kartläggning av tillgängligheten till webbplatser/e-tjänster vid kulturinstitutioner, fria grupper m.fl.

2012–2015 – Årliga riktade insatser till kulturinstitutioner och fria grupper m.fl. som inte har webbplatser/e-tjänster som kan nyttjas av personer med funktionsnedsättning.

Uppföljning:

Sammanställning och analys av bidragsansökningar och redogörelser. Vid behov genomförs riktade enkätundersökningar. Avrapporteras årligen till regeringen.

6.1.4 Ökad tillgänglighet till innehållet i verksamheten (delmål 4)

Bakgrund

Det behövs mer och bättre utnyttjande av befintlig teknik (syntolkning, textning och andra hjälpmedel), bättre pedagogik och bemötande som kan fungera tillsammans med de konstnärliga uttryckssätten för att innehållet i verksamheten ska bli tillgänglig för alla. Det finns t.ex. teknik och resurser för förmedling av scenkonst som kan användas i större utsträckning. Inom litteratur- och biblioteksområdet görs tekniska framsteg som ökar tillgängligheten för personer med funktionsnedsättning.

Inom biografområdet pågår just nu övergången från analog till digital visningsteknik. Digitala filmkopior av svensk film kan på ett relativt enkelt sätt förses med både svensk text och ett syntolkat ljudspår och därigenom kan visningarna bli tillgängliga för både syn- och hörselskadade i hela landet.

Hälften av de i enkäten tillfrågade institutionerna hade en fungerande teleslinga eller motsvarande i de publika delarna av lokalerna. En tredjedel svarade att de planerat att under 2009 genomföra arrangemang där man erbjuder textning, syn- eller teckentolkning.

Det är vanligt att personalen fått utbildning i tillgänglighet eller bemötande.

Förslag till delmål 4: *Andelen verksamheter (arrangemang etc.) där man erbjuder olika tekniska lösningar, textning, syn- eller teckentolkning för att tillgängliggöra innehållet i verksamheten ska öka med minst 10 procent⁹*

Tid för genomförande:

2011 – Kartläggning av teknik och förutsättningar för ökad tillgänglighet till innehållet i verksamheten vid kulturinstitutioner, biografer, fria grupper m.fl.

2012–2013 – Årligen riktade insatser till kulturinstitutioner och fria grupper m.fl. som inte har anpassat innehållet i sin verksamhet så att den kan nyttjas av personer med funktionsnedsättning.

Uppföljning:

Sammanställning och analys av bidragsansökningar och redogörelser. Vid behov genomförs riktade enkätundersökningar. Avrapporteras årligen till regeringen.

6.1.5 Ökat deltagande i kulturlivet av personer med funktionsnedsättning (delmål 5)

Bakgrund

Personer med funktionsnedsättning deltar sällan i kulturaktiviteter.

I de statistiska underlag som finns¹⁰ går det inte att dra några slutsatser om hindren mot deltagandet i kulturlivet beror på brister i fysisk tillgänglighet till lokalerna eller brister i samspelet mellan konstnärliga uttryckssätt, pedagogik och tekniska hjälpmedel eller på andra faktorer.

En tolkning som kan göras utifrån det statistiska materialet är att personer med nedsatt rörelseförmåga vars intresse av att delta i kulturaktiviteter ungefärligen motsvarar intresset hos befolkningen i övrigt, anser sig möta betydande hinder i form av otillgänglighet vilket avhåller dem från att delta.

De åtgärder som tas upp i delmål 1–4 kan bidra till ökade möjligheter till kulturdeltagande bland personer med funktionsnedsättning.

Förslag till delmål 5: *2016 ska antalet personer med funktionsnedsättning som upplever att tillgängligheten till kulturaktiviteter har förbättrats ökat med minst 10 procent.*

⁹ Utifrån den kartläggning som genomförs 2011

¹⁰ Bortom fagert tal – om bristande tillgänglighet som diskriminering, Ds 2010:20 sid 341–351.

Tid för genomförande:

2011 – Kartläggning av upplevd tillgänglighet till kulturaktiviteter.

2016 – Uppföljande kartläggning av tillgängligheten till kulturaktiviteter.

Uppföljning:

Statistik avseende kulturvanor och kulturdeltagande tas fram i anslutning till Kulturrådets ordinarie statistikproduktion och annan befintlig statistik (SCB, SOM-institutet m.fl.)

6.1.6 *Förbättrad folkhälsa för personer med funktionsnedsättning (delmål 6)*

Bakgrund

Kulturrådet har uppdrag inom området kultur och hälsa¹¹ och lämnar bl.a. underlag till Folkhälsopolitisk rapport, som sammanställs av Folkhälsoinstitutet.

Ansvar för att göra kulturen tillgänglig ligger inte bara på kulturen utan också på vård- och omsorgssektorn. På många håll i landet pågår ett arbete med att föra in kulturen i vård- och omsorgsarbetet.

Forskningen på senare år har visat att det finns ett tydligt samband mellan kultur och hälsa. Kultur kan fungera som en viktig friskvårdsfaktor i olika slag av hälsofrämjande arbete. Undersökningar visar att personer med funktionsnedsättning har sämre hälsa och deltar i mindre utsträckning än andra i kulturlivet.

Förslag till delmål 6: En starkare roll för kulturen i vård och omsorg. Kultur och hälsa finns med i samtliga regionala kulturplaner 2015.

Tid för genomförande:

Genom dialog med regionerna förväntas antalet regioner som tar upp kultur och hälsa (kultur i vård och omsorg) i sina kulturplaner öka.

2011 – minst 3 regioner

2013 – minst 15 regioner

2012 – minst 10 regioner

2014 – samtliga regioner (21)

¹¹ www.kulturradet.se/sv/verksamhet/kultur-och-halsa

Uppföljning:

Ingår i den regionala samverkansmodellen och i de uppföljningssystem som gäller för den.

6.2 Inriktningsmålet: Funktionshinderperspektivet ska vara integrerat i bidragsgivningen

Funktionshinderperspektivet är sedan 2010 integrerat i den ordinarie bidragsgivningen inom Kulturrådets ansvarsområde. I ansökningsblanketter och i återrapporteringen av bidrag ingår uppgifter om tillgängligheten för personer med funktionsnedsättningar.¹²

Uppföljning:

Sammanställning och analys av uppgifter i ansökningsblanketter och återrapporteringar. Vid behov genomförs riktade enkäter.

¹² I blanketten frågas efter vilket datum handlingsplanen för tillgänglighet reviderades. Med kryssfrågor besvaras om de publika delarna är fysiskt anpassade, om teleslingor, textning, syn- och/eller teckentolkning finns, om webbplatsen anpassats, huruvida utbildning om tillgänglighet och bemötande genomförts och om tillgänglighet prioriteras i ledning/organisation. Vidare ska en beskrivning lämnas av insatserna med avseende på verksamhet, organisation och publik. Utrymme ges också för övriga kommentarer.